

การนำเสนอผลงานทางวิชาการเผยแพร่สู่สาธารณชน

ดร.สุทิตี ชัดติยะ

บทคัดย่อ

เหตุผลสำคัญที่ประชาชนมักมีแนวโน้มที่จะยอมรับข่าวสารข้อมูลที่เผยแพร่ทางสื่อมวลชนโดยเฉพาะทางวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เพราะว่าสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีด้วยคุณลักษณะของการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบของการนำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นทางการและการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้มีสีสันน่าติดตาม ดังนั้น ผู้ที่สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนได้มากเพียงใด ก็จะได้เปรียบมากกว่าผู้อื่น เพราะสามารถนำข้อมูลข่าวสารของตนกระจายสู่สาธารณชนเพื่อนำมาจัดใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความประสงค์ได้

รูปแบบการนำเสนอผลงานวิจัยทางสื่อมวลชนที่นิยมกันมาก จำแนกได้เป็นลักษณะใหญ่ ได้แก่ ข่าว บทความหรือสารคดี และบันเทิงสาระ เช่น เรื่องสั้น นวนิยายและละคร ซึ่งรูปแบบเหล่านี้มีแนวทางการเขียนที่แตกต่างไปตามประเภทของสื่อมวลชน

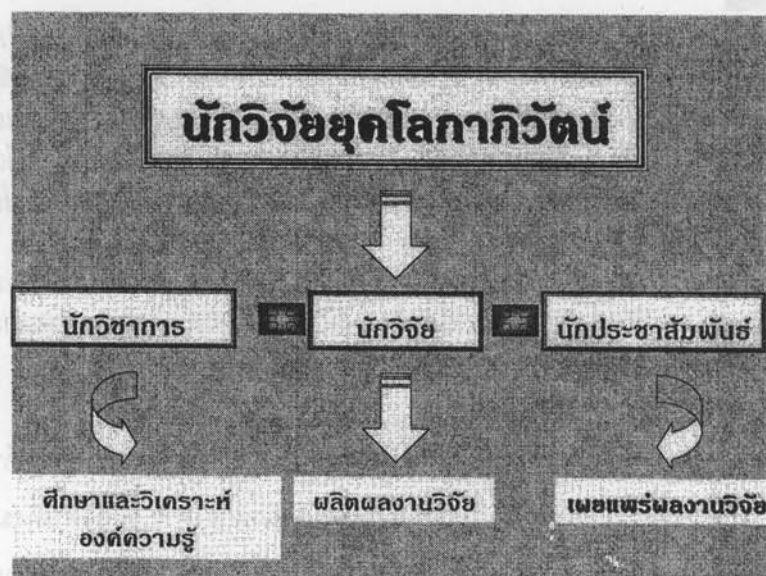
พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า "สาธารณชน" หมายถึง คนทั่วไป หรือคนทั้งหมด ดังนั้น การนำข้อมูลข่าวสารใด ๆ ให้ถึงคนทั้งหมดได้ จึงต้องอาศัยช่องทางการสื่อสารที่มีความกว้างไกลและเข้าถึงคนทั่วไปอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าสื่อมวลชนเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลข่าวสารสู่มวลชนได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่น

เมื่อกล่าวถึงสื่อมวลชน เรามักหมายถึงสื่อมวลชนสำคัญ ๓ ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ล้วนมีอิทธิพลต่อชีวิตและพฤติกรรมของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน และเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นสื่อกลางความคิดระหว่างคนกับคนด้วยกัน หรือคนกับสภาพแวดล้อม ในบรรดาสื่อมวลชนด้วยกัน สื่อที่มีความทันสมัยมากที่สุดนั้นเห็นจะได้แก่สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือสื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อสิ่งพิมพ์ตามลำดับ และในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ก็ยังมีสื่อสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างมากอีกด้วย

เหตุผลสำคัญที่ประชาชนมักมีแนวโน้มที่จะยอมรับข่าวสารข้อมูลที่เผยแพร่ทางสื่อมวลชนโดยเฉพาะทางวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เพราะว่าสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีด้วยคุณลักษณะของการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบของการนำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นทางการและการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้มีสีสันน่าติดตาม ดังนั้น ผู้ที่สามารถใช้ประโยชน์จาก สื่อมวลชนได้มากเพียงใด ก็จะได้เปรียบมากกว่าผู้อื่น เพราะสามารถนำข้อมูลข่าวสารของตน

กระจายสู่สาธารณชนเพื่อโน้มน้าวจิตใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความประสงค์ได้ เช่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนแก่กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

ไม่ว่านักวิชาการหรือนักวิจัยคงไม่สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นเพียงนักวิชาการหรือนักวิจัยเพียงอย่างเดียวได้อย่างใดได้แล้วในยุคปัจจุบันนี้ นักวิชาการและนักวิจัยจำเป็นต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ด้วย เพื่อนำเอาผลงานที่ตนได้คิดค้นเผยแพร่สู่สาธารณชนให้กว้างขวาง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ ดังนั้น นักวิชาการหรือนักวิจัยในยุคโลกาภิวัตน์จึงควรมีคุณสมบัติที่แสดงไว้ในแผนภูมิต่อไปนี้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอเห็นเป็นแนวทางได้ว่าผลงานทางวิชาการหรือผลงานทางการวิจัยสามารถทำให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอผ่านทางสื่อมวลชนนั้น รูปแบบการนำเสนอที่นิยมกันมาก อาจจำแนกได้เป็น ๓ ลักษณะใหญ่ ได้แก่

- ข่าว
- บทความหรือสารคดี
- บทเชิงเชิงสาระ เช่น เรื่องสั้น นวนิยายและละคร

รูปแบบเหล่านี้มีแนวทางการเขียนที่แตกต่างกัน และก็มีความแตกต่างกันออกไปตามประเภทของสื่อมวลชนอีกด้วย ดังจะได้อธิบายรายละเอียดต่อไป

หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมและบรรจุเนื้อหาสาระต่าง ๆ ตามนโยบายของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ หรือบ้านเมือง เป็นการนำเสนอข่าวสารที่เกิดขึ้นที่ต้องเป็นปัจจุบัน (Time lines) และเกิดขึ้นวันต่อวันหรือสัปดาห์ต่อสัปดาห์ไม่เก่าเกินไป

วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อการประชาสัมพันธ์ที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือได้จากน้ำเสียงของผู้พูดและเสียงที่มีคุณภาพพิเศษที่สามารถเข้าถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ และนิตยสารที่ต้องอาศัยเพียงข้อความและประโยคตัวหนังสือเท่านั้น แต่ก็ยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้ตายตัวในเรื่องของประเภทและเวลาของการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง ทั้งนี้เพียงให้พิจารณา จากความเหมาะสมของสถานการณ์และเวลาที่กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมเพื่อสร้างความน่าสนใจ และความหลากหลายมิให้น่าเบื่อหน่าย

วิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง การได้ยินเสียงและได้เห็นภาพพร้อมกันไป ทำให้โทรทัศน์มีอิทธิพลในการสร้างความประทับใจแก่ผู้ชมมากกว่าได้ยินเสียงเพียงอย่างเดียว แต่การจัดรายการทางวิทยุโทรทัศน์ก็เหมือนกับการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงที่ยังไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

ในที่นี้ จึงขอทำความเข้าใจในวิธีการเขียนเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามลักษณะของสื่อมวลชนในแต่ละประเภทดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้

๑) ข่าว

การเขียนข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นและเป็นที่สนใจสำหรับคนทั่วไป ข่าวต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่เชื่อถือได้เท่านั้น สีสันของข่าวอยู่ที่การเขียนข่าวให้มีข้อความน่าอ่าน การเรียบเรียงข่าวเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่มีวิธีการเป็นการเฉพาะ คือ ต้องมีข้อความกะทัดรัด ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และใช้ถ้อยคำไม่ฟุ่มเฟือย การเรียบเรียงเนื้อข่าวลงหนังสือพิมพ์ เริ่มตั้งแต่การพาดหัวข่าวตลอดจนกระทั่งของข่าว แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ

๑.๑ ส่วนแรก เรียกว่า พาดหัวข่าว (Headline) เป็นข้อความที่บอกประเด็นสำคัญของข่าวจากการแสดงด้วยคำสำคัญ (Key words) ซึ่งตามปกติมักเป็นคำกริยาของประโยค การพาดหัวข่าว นอกจากจะเป็นข้อความสั้น สะดุดตากินใจแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าวอีกด้วย

๑.๒ ส่วนที่สอง เรียกว่า ความนำ (Lead) เป็นส่วนที่ประกอบด้วยข้อความที่มีใจความสั้นๆ ตามสูตรสำเร็จ 5W 1H เป็นตัวจำกัดขอบเขตของการให้สาระสำคัญของข่าว ซึ่ง 5W ประกอบด้วย who what when where why และ 1H คือ how ซึ่งแต่ละตัวจะบอกถึงความหมาย ดังนี้

Who	= ใคร	หมายถึง	บุคคล
What	= อะไร	หมายถึง	เหตุการณ์
When	= เมื่อไร	หมายถึง	สถานการณ์
Where	= ที่ไหน	หมายถึง	พื้นที่
Why	= ทำไม	หมายถึง	เหตุผล

How = อย่างไร หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการ

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนข่าวจะให้ความสำคัญแก่ตัวใด

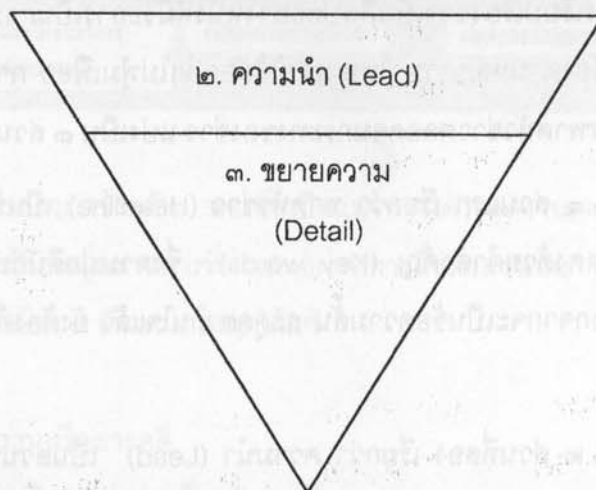
๑.๓ ส่วนที่สาม เรียกว่า ขยายความ (Details) เป็นเนื้อความข่าวโดยละเอียด และเป็นการขยายความโดยเน้นที่ 5W หรือ 1H ตัวใดตัวหนึ่งที่ผู้เขียนข่าวได้ไปยืมข้อความเอาไว้แล้ว ในส่วนที่สอง คือ ความนำ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำคัญของข่าวหรือเจตนารมณ์ของผู้เขียนข่าว และประการสำคัญ ต้องไม่แทรกความคิดหรือข้อวิจารณ์ส่วนตัวลงไปในช่วง

เอกสารบางเล่มกล่าวถึงคุณสมบัติของข่าวที่ดี ประกอบด้วยลักษณะ ๕ ประการ คือ

- ความถูกต้อง
- ความสมดุล
- การไม่เอาตัวไปพัวพันกับข่าว
- ความชัดเจนและกะทัดรัด
- ทันทการณ์และเวลา

โครงสร้างการเขียนข่าวทางหนังสือพิมพ์ดังข้างต้นนี้ เรียกว่า แบบปิระมิดหัวกลับ ดังภาพประกอบ

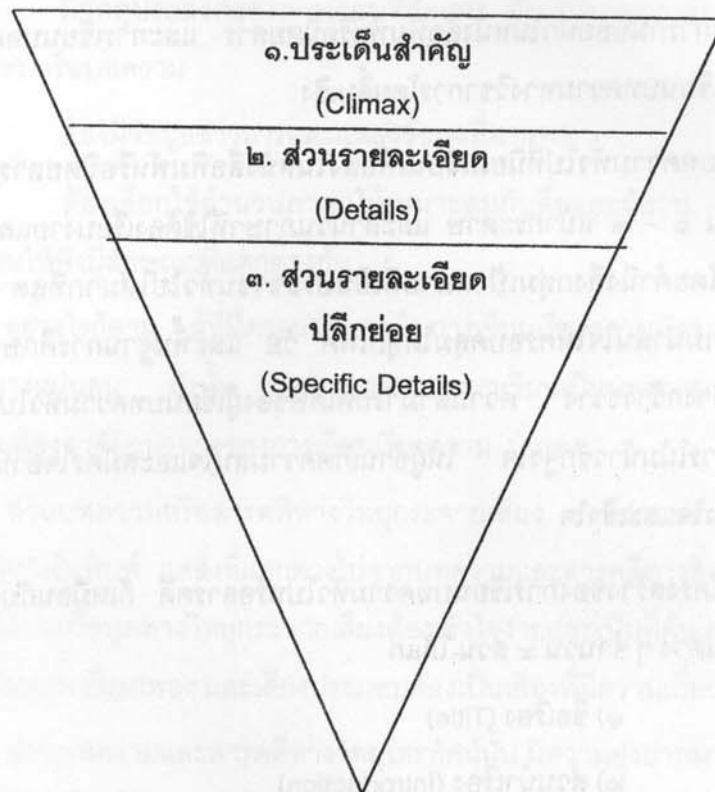
๑. พาดหัวข่าว (Headline)

นอกจากการเขียนข่าวตามรูปแบบปิระมิดหัวกลับแล้ว ยังมีรูปแบบอื่นๆ เช่น การเขียนข่าวแบบปิระมิดหัวตั้ง และการเขียนข่าวแบบผสม ซึ่งจะไม่ขอกล่าวในที่นี้

ส่วนการเขียนข่าวทางวิทยุกระจายเสียงและทางวิทยุโทรทัศน์ ก็อาศัยหลักการเช่นเดียวกับหลักการเขียนข่าวทางหนังสือพิมพ์ แต่มีข้อแตกต่างกันตรงที่เป็นการเขียนเพื่อฟังและเพื่อดู ไม่ใช่ เพื่ออ่าน ดังนั้น จึงควรเป็นประโยคสั้นๆ ที่มีความหมายจบในประโยค หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดซ้ำๆ กันและคำที่มีเสียงคล้ายๆ กัน และมีความหมายที่ง่ายต่อความเข้าใจ ทั้งนี้ ข่าววิทยุกระจาย

เสียงจะเหมือนกับข่าวทางหนังสือพิมพ์ ที่ต้องบรรยายหรือพรรณนามากกว่าข่าวทางโทรทัศน์ เพื่อสร้างภาพนึกให้แก่ ผู้อ่านและผู้ฟังด้วยโครงสร้างการเขียนข่าวทางวิทยุกระจายเสียงและทางวิทยุโทรทัศน์จะไม่มีพาดหัวข่าว ซึ่งแตกต่างจากการเขียนข่าวทางหนังสือพิมพ์ จึงมีส่วนประกอบ ๓ ส่วน คือ ส่วนประเด็นสำคัญ (Climax) ส่วนรายละเอียด (Details) และส่วนรายละเอียดปลีกย่อย (Specific Details) ดังภาพประกอบต่อไปนี้

เนื้อหาที่เราจะนำเอามาเขียนเป็นรูปแบบข่าวนั้น ก็คือ ส่วนที่เป็นข้อมูลข่าวสาร และผลงานต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นสาระสำคัญที่ประสงค์จะเผยแพร่สู่สาธารณชน ความยากของการเขียน ไม่ได้อยู่ที่สาระเนื้อหา แต่จะอยู่ที่ศิลปะของการนำสาระสำคัญเหล่านั้นมาเขียนให้เป็นข่าวที่น่าสนใจ ด้วยการใช้อย่คำสำนวนที่แปลก สะดุดใจและชวนอ่าน โดยเฉพาะในส่วนของการพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์

๒) บทความหรือสารคดี

ความแตกต่างระหว่างบทความและสารคดีอยู่ที่ความซับซ้อนของวิธีการเขียน บทความจะเป็นพื้นฐานของการเขียนสารคดี และตามปกติความยาวของบทความจะสั้นกว่าความยาวของสารคดี ทั้งบทความและสารคดีต่างก็เขียนเพื่อผู้อ่านทั่วไปและอาศัยพื้นฐานหลักการของความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร

โดยทั่วไป ข้อมูลข่าวสารที่นิยมเขียนลงในหนังสือพิมพ์หรือสื่อสิ่งพิมพ์กันมาก ก็คือ รูปแบบของบทความมากกว่ารูปแบบสารคดี แต่ไม่ใช่บทความทางวิชาการ เพราะบทความทางวิชาการ มักลงพิมพ์ในวารสารทางวิชาการของหน่วยงานทางวิชาการหรือสถาบันทางการศึกษา นักวิชาการ สามารถเลือกเอาผลงานทางวิชาการมาเขียนในรูปแบบของบทความทางวิชาการหรือรูปแบบบทความทั่วไป ก็ได้ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเรามักไม่ค่อยพบบทความ ทางวิชาการกันบ่อยนักในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร และการเขียนบทความทั่วไปก็มีความแตกต่างจากการเขียนบทความทางวิชาการโดยสิ้นเชิง

บทความทั่วไปที่นิยมเขียนเพื่อลงในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร จะมีความยาวไม่มากนักไม่ควรเกิน ๑ - ๓ หน้ากระดาษ และสำนวนภาษาที่ใช้ต้องเรียบง่ายและไม่เป็นศัพท์เฉพาะ มากจนเกินไป โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปให้มากที่สุด และถ้าทำได้ก็ควรพยายามสร้างความน่าสนใจให้ครอบคลุมได้ทุกเพศ วัย และพื้นฐานการศึกษา เพื่อมุ่งผลในการ ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง ความสามารถพิเศษของผู้เขียนบทความทั่วไปลงหนังสือพิมพ์และ นิตยสารจึงอยู่ที่การโน้มน้าวชักจูงใจ ให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและสมัครใจอ่านบทความที่เขียนจนจบเรื่องได้อย่างตั้งใจและเข้าใจ

โครงสร้างของการเขียนบทความทั่วไปหรือสารคดี ก็เหมือนกับการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ จำนวน ๔ ส่วน ได้แก่

- ๑) ชื่อเรื่อง (Title)
- ๒) ส่วนนำเรื่อง (Introduction)
- ๓) ส่วนเนื้อเรื่อง (Body)
- ๔) บทส่งท้าย (Conclusion)

การกำหนดโครงสร้างของบทความ ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนนำ ส่วน เนื้อหาสาระ และส่วนสรุปท้าย และท่านเรียกสั้น ๆ เพื่อความสะดวกและง่ายแก่การจดจำว่า “ หัว – ตัว – ท้าย ”

ส่วนนำ หรือ หัว ซึ่งเรียกว่า คำนำ เป็นการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับหัวเรื่อง ความ สำคัญและสิ่งที่ต้องการกล่าวต่อไป แนวทางการเขียนส่วนนำให้ผู้อ่านสนใจ อยากรู้และชวนติดตาม ผู้เขียนจำเป็นต้องเขียนให้ดี มีน้ำหนัก

ส่วนเนื้อหาสาระ จัดว่าเป็นหลักใหญ่ใจความที่ผู้เขียนต้องนำเสนอให้ต่อเนื่องกัน โดยการเขียนพรรณนาให้ชัดเจนและมีเหตุมีผล พยายามอ้างอิงความรู้และพยานหลักฐานให้ผู้อ่าน เกิดความรู้สึกคล้อยตามและนำเอาไปปฏิบัติด้วยการใช้ถ้อยคำภาษาหรือสำนวนโวหารที่เหมาะสม

ส่วนสรุปท้าย เป็นการเขียนในตอนท้ายก่อนจบเรื่อง ผู้เขียนจำเป็นต้องสรุปหรือขมวดเรื่องให้เกิดความประทับใจ เช่น ใช้สุภาษิต คำคม ประญาหรือแนวคิดสำคัญของบุคคลสำคัญ

หลักสำคัญในการเขียนบทความ

- ต้องรู้จักผู้อ่านซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายให้เพียงพอ
- มีวัตถุประสงค์ของการเขียนที่ชัดเจน อันนำไปสู่การเลือกรูปแบบการเขียนที่เหมาะสม เช่น ข่าว หรือบทความ
- ต้องมีข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลที่มากพอ
- ต้องเลือกใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสมกับสื่อและผู้อ่าน เพราะการเขียนให้อ่าน และการเขียนให้ฟังมีลักษณะที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีความชำนาญในการเขียนเรียงความมักจะเขียนบทความทั่วไปและสารคดีได้อย่างแน่นอน ดังนั้น การนำเอาข่าวสารมาเขียนเป็นบทความทั่วไปหรือสารคดีทางสื่อสิ่งพิมพ์จำเป็นต้องอาศัยแนวทางของการเขียนเรียงความ นั่นเอง

ส่วนบทความหรือสารคดีทางวิทยุกระจายเสียง คงมีส่วนประกอบเช่นเดียวกับบทความและสารคดีทางสิ่งพิมพ์ แต่สิ่งที่แตกต่างไปจากบทความและสารคดีทางสิ่งพิมพ์ ก็คือ ถ้อยคำหรือข้อความที่ใช้อ่านหรือพูดทางวิทยุกระจายเสียงต้องเข้าใจง่ายและเป็นที่น่าสนใจ ถ้อยคำและเสียงต่างๆ ทั้งที่เป็นเสียงพูด เสียงเพลง และเสียงประกอบต้องเป็นเสียงที่มีความเกี่ยวข้อง

ส่วนบทความและสารคดีทางวิทยุโทรทัศน์นั้น มีความยุ่งยากมากที่สุด เพราะว่าการเขียนบทโทรทัศน์ต้องเขียนให้ดูและฟังไปพร้อมกัน ไม่ได้เขียนสำหรับให้อ่าน โดยทั่วไปแนวทางการเขียน สารคดีอาจแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ การเขียนสารคดีสั้น (Short Documentary) และการเขียน สารคดีเชิงขยายความ (Interpretative Documentary) การเขียนสารคดีสั้น ก็คือ การเขียนบทความ นั่นเอง ซึ่งมีความยาวเพียง ๓ - ๕ นาที ส่วนสารคดีเชิงขยายความจะเป็นการเขียนบรรยายความอย่างละเอียด ถี่ถ้วนและต้องอาศัยข้อมูลมาก ซึ่งมีความยาวมากกว่าสารคดีสั้น แต่ก็ไม่ควรให้มีความยาวมากเกินไป ความยาวระหว่าง ๑๐ - ๑๕ นาทีเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุด

บทความและสารคดี เป็นการเขียนวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่งที่ต้องอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์หรือเป็นข้อเท็จจริงและสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นแล้ว โดยผู้เขียนสามารถยืนยันเพื่อความน่าเชื่อถือได้ การนำเสนอเรื่องราวให้เป็นสารคดีจำเป็นต้องมีแกนของเรื่อง (theme) มีลักษณะลีลาการนำเสนอที่แตกต่างกันในแต่ละเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา สารความรู้ อารมณ์และทัศนคติของผู้เขียน โดยอาศัยการผูกเรื่องให้น่าสนใจและดำเนินเรื่องด้วยเทคนิคการใช้ถ้อยคำบรรยายหรือบทสนทนาของตัวละครที่สมมติขึ้นก็ได้ สารคดีต้องมีลักษณะเฉพาะของเรื่อง และแนวคิดไม่กระจัดกระจาย

เป็นเอกภาพ (unity) และในตอนท้ายอาจจบลงด้วยการสรุปเรื่องราวทั้งหมด หรือกระตุ้นความคิดแก่ผู้ชมซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายได้นำไปคิดวินิจฉัยต่อไป

แนวทางของการเขียนสารคดีโทรทัศน์ สามารถกระทำได้จากการเขียนบทความทั่วไป แล้วนำเอาบทความทั่วไปมาใส่เสียงบรรยายและเสียงเพลงหรือเสียงดนตรีประกอบ หรือดัดแปลงโดยการสรรหาผู้ดำเนินรายการมาเป็นผู้เชื่อมโยงเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องและเพิ่มสีสัน หรืออาจเลือกเอาบทความบางตอนมาเพียงบางย่อหน้า ทำให้เป็นบทละคร บางตำราจึงแบ่งประเภทของสารคดีเป็น ๒ ประเภท คือ สารคดีเชิงบรรยาย และสารคดีเชิงละคร

อย่างไรก็ตาม ประเภทของสารคดีโทรทัศน์ ย่อมอาศัยความสัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ความยาว วิธีการนำเสนอ และรูปแบบ

ประการสำคัญ ผู้เขียนต้องมีความรู้และความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบทความทั่วไปและบทความทางวิชาการให้ชัดเจน ดังแสดงให้เห็นในตาราง ต่อไปนี้

องค์ประกอบ	บทความทั่วไป	บทความทางวิชาการ
๑ กลุ่มเป้าหมาย	ประชาชนทั่วไป ครอบคลุมทุกเพศ วัย และพื้นฐานการศึกษา	กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น นักเคมี แพทย์ ครู
๒ โครงสร้าง	องค์ประกอบ ๔ ส่วน เหมือนเรียงความ	เพิ่มบรรณานุกรม
๓ ลำนวนภาษา	ชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นที่คุ้นเคย	ศัพท์วิชาการ และศัพท์เฉพาะ
๔ ความยาว	๑ - ๓ หน้ากระดาษ	ไม่จำกัดจำนวนหน้า

๓) บ้านเทิงเชิงสาระ

รูปแบบของบ้านเทิงเชิงสาระที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ เห็นจะได้แก่ เรื่องสั้นและนวนิยาย นับว่าเป็นศิลปะแขนงหนึ่งของวงการสื่อมวลชน และผู้เขียนเรื่องสั้นและนวนิยายจำต้องมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการเขียนเรื่องสั้นและนวนิยายมายาวนานและมากพอ จึงจะสามารถประยุกต์นำเอาข้อมูลข่าวสารมาสร้างสรรค์ให้เป็นเค้าโครงของเรื่องสั้น หรือนวนิยายได้ จะเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าและน่าเชื่อถืออย่างยิ่ง ซึ่งจะไม่ขอกล่าวถึงในที่นี้

หนังสืออ้างอิง

- ชม ภูมิภาค. (๒๕๑๖). *หลักการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (๒๕๒๖). *ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน*. กรุงเทพมหานคร : บางกอกบลิ๊ก
- นภาพรณ อัจฉริยะกุล. (๒๕๓๕). "การเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์." *เอกสารประกอบชุดวิชา การผลิตงานประชาสัมพันธ์ หน่วยที่ ๑-๘ สาขาวิชานิเทศศาสตร์*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (๒๕๔๓). "หลักการเขียนบทวิทยุกระจายเสียง," ใน *เอกสารการสอนชุดการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง (Radio Programme Production)*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประชัน วลลิโก. (๒๕๓๗). "หลักการเขียนข่าว," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร (Language for Communication)*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประธาน รังสิมาภรณ์. (๒๕๓๖). "แนวทางการเขียนบทความและสารคดี," ใน *เอกสารรวมคำบรรยายเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์*. เอกสารอัดสำเนา.
- วิทยากร เชียงกุล. สิงหาคม - กันยายน ๒๕๓๔ "บทบาทและอิทธิพลของสื่อมวลชนในยุคเทคโนโลยีข่าวสาร," ใน *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. ๒๕(๖) : ๑๖ - ๒๔.
- สุกัญญา ตีระวนิช. (๒๕๓๗). "บทความและสารคดีในรูปแบบทางวารสารศาสตร์," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร (Language for Communication)*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุทธิ ชัดติยะ. (๒๕๔๒). *กว่าจะเป็นรายการโทรทัศน์ : รวมบทความจากประสบการณ์งานโทรทัศน์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอนบอสโก
- , กรกฎาคม ๒๕๔๔ "ผลิตสารคดีโทรทัศน์อย่างไรให้น่าสนใจ," ใน *วารสารกรมประชาสัมพันธ์*. ๖ (๗) : ๗ - ๘.
- อนันตธนา อังกนันท์ และเกื้อกุล คุปรัตน์. (๒๕๒๑). *สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อวยพณ พานิชและคณะ. (๒๕๔๓). "ภาษากับการเขียน," ใน *ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อลิศรา ชูชาติ. เมษายน - กันยายน ๒๕๓๓ "อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อพฤติกรรมของบุคคล," ใน
วารสารสุศึกษา. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

เอมจิต กิตติวัฒน์. (๒๕๓๗). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเปิดรับและการใช้ประโยชน์จาก
สื่อมวลชนของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.

นิตยสาร. ๒๕๓๗. ๕๐-๕๑. ๑๐-๑๒. ๑๓ (๕๐ - ๕๑) : ๑๐ - ๑๒.